
TAALPOST

Redactie: Marc van Oostendorp (Genootschap Onze Taal) en Ludo Permentier (Van Dale Lexicografie bv)

1. Taalnieuws

- Opvallend veel Nederlanders gaan Chinees studeren.
Bron: Nederlands Dagblad, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?969-462>
- Binnenkort verschijnt er een Miniwoordenboek Nederlandse Gebarentaal.
Bron: Doof.nl, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?970-462>
- In Franse kranten duiken steeds meer vrouwelijke woorden op en niet iedere lezer waardeert dat.
Bron: Languefrançaise.net, <http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?971-462>

2. Taaltip: 'linker' en 'rechter'

Worden combinaties met 'linker' en 'rechter' altijd aaneengeschreven of is los ook (soms) goed?

Voor het al dan niet aaneenschrijven van combinaties met 'linker' en 'rechter' bestaat geen vaste regel. Wel neemt het Groene Boekje veel woorden op waarin 'linker' en 'rechter' deel uitmaken van een samenstelling: 'linkerarm', 'linkermiddenvelder', 'rechterhand', 'rechteroever'. Daarbij valt op dat in al die woorden 'rechts' of 'links' een vaste eigenschap is: hoe je je ook wendt of keert, je linkerbeen blijft altijd je linkerbeen en je rechteroog altijd je rechteroog. En ook in onder meer sporttermen en infrastructurele begrippen is links of rechts vaak zo'n vaste eigenschap: een linkerspits is ook een linkerspits als de doelman hem rechts ziet, en de snelweg heeft twee rechterrijstroken.

Aaneenschrijven is in toevallige combinaties ook mogelijk - er liggen twee boeken naast elkaar, je noemt het ene het rechterboek en het andere het linkerboek - maar los schrijven is eveneens te verdedigen. 'Rechter' en 'linker' zijn van oorsprong namelijk bijvoeglijke naamwoorden. Daardoor kun je nog steeds zeggen: 'Welk boek wil je: het rechter of het linker?' Delen van 'echte' samenstellingen kun je niet zo gebruiken: 'Welke fiets wil je: de bak- of de race-?' is geen normale Nederlandse zin.

Door onderscheid aan te brengen tussen de vaste en de toevallige eigenschap 'links' of 'rechts' kun je verschil maken tussen 'rechter oever' (op dat moment bekeken) en 'rechteroever' (stroomafwaarts gezien), en tussen 'rechter schoen' (bij een rijtje schoenen in de winkel bijvoorbeeld) en 'rechterschoen' (voor de rechervoet).

3. Extra: dialect in Noord-Brabant

Hoeveel mensen in Noord-Brabant spreken nog dialect? Spreken ze het alleen thuis of ook op het werk of op school? Hoeveel ouders spreken nog dialect met hun kinderen? Interessante vragen, vindt het provinciebestuur. Daarom gaat de 'Stichting het Brabants' een enquête uitvoeren. Het eerste deel daarvan wordt gehouden via internet. Later komt er een representatieve steekproef en een serie interviews met mensen die beroepshalve met streektaal te maken hebben.

<http://nieuwsbrief.taalpost.nl/r/tp.plx?972-462>

4. Onregelmatigheden

Vrijdag is Taalpost niet verzonden, en vandaag ontvangt u die van maandag. Onze excuses hiervoor. Vanaf morgen zou het allemaal weer goed moeten gaan.

Taalpost is een gezamenlijk initiatief van het Genootschap Onze Taal en Van Dale Lexicografie bv. Deze nieuwsbrief wordt op maandag, woensdag en vrijdag gratis per e-mail naar belangstellenden gestuurd. Aanmelden of afmelden als abonnee: <http://www.taalpost.nl>.

van Dale **OnzeTaal**